

OBSAH

Úvod	13
------------	----

Kapitola 1

INDICKÁ A ČÍNSKÁ FILOSOFIE	15
---	-----------

1.1 Období védské	15
1.2 Klasické ortodoxní systémy indické filosofie	20
1.3 Neortodoxní směry indické filosofie	32
1.4 Konfucianismus	54
1.5 Taoismus	58

Kapitola 2

ŘECKÁ FILOSOFIE	66
------------------------------	-----------

2.1 Předsókratovská filosofie	68
2.1.1 Milétští přírodní filosofové	68
2.1.2 Hérakleitos z Efesu (530–470 př. Kr.)	70
2.1.3 Pythagoras a pythagorejci	71
2.1.4 Empedoklés z Akragantu (asi 492–432 př. Kr.)	73
2.1.5 Anaxagoras z Klazomen (500–428 př. Kr.)	74
2.1.6 Démokritos z Abdéry a Leukippos z Milétu (5. stol. př. K.)	75
2.1.7 Elejská škola	77
2.1.8 Sofisté	79
2.1.9 Sókratés z Athén (asi 470–399 př. Kr.)	82
2.1.10 Sókratovské školy	86
2.2 Platón	90
2.2.1 Svět idejí	92
2.2.2 Poznámka pro náročnějšího čtenáře o tom, kdo je podle Platóna filosof... ..	97
2.2.3 Svět, jeho stvoření a struktura	98

2.2.4	Duše	98
2.2.5	Platónovo pojetí státu	104
2.3	Aristotelés ze stageiry	107
2.3.1	Aristotelovo dílo	108
2.3.2	Úrovně vědění podle Aristotela:	109
2.3.3	Aristotelova logika	109
2.3.4	Aristotelova metafyzika	112
2.3.5	Aristotelova fyzika	114
2.3.6	Aristotelova psychologie (nauka o duši)	115
2.3.7	Aristotelova etika	116
2.3.8	Aristotelova politologie	119
2.4	Helénistická filosofie	120
2.4.1	Stoicismus (stoa)	121
2.4.2	Epikureismus	126
2.4.3	Skepticismus	128
2.4.4	Eklekticismus	129
2.4.5	Alexandrijský eklekticismus	129
2.4.6	Novopythagorejci	131
2.4.7	Novoplatónismus	132

Kapitola 3

KŘEŠŤANSKÁ FILOSOFIE	143
3.1 Křesťanství	144
3.1.1 Srovnání řeckého a hebrejského (na něj se váže i křesťanské náboženství) pojetí světa	149
3.2 Patristická filosofie	151
3.3 Scholastika	166
3.3.1 Scholastická metoda	171
3.3.2 Spor o univerzálie	171
3.3.3 Raná scholastika	172
3.3.4 Středověká renesance 12. století	174
3.3.5 Středověká arabská a židovská filosofie	179
3.3.6 Vrcholná scholastika	184
3.3.7 Pozdní scholastika	192

Kapitola 4	
RENESANČNÍ FILOSOFIE	197
4.1 Humanismus a reformace	201
4.2 Nové právní a politické myšlení	202
4.3 Filosofické systémy renesance	204
 Kapitola 5	
BAROKNÍ FILOSOFIE (RACIONALISMUS)	215
 Kapitola 6	
OSVÍCENSTVÍ	230
6.1 Uvedení do anglického empirismu a senzualismu	230
6.2 Shrnutí filosofie anglického empirismu	237
6.3 Další představitelé anglického osvícenství	237
6.4 Osvícenství ve Francii	238
6.5 Jean-Jacques Rousseau (1712–1778)	241
 Kapitola 7	
IMMANUEL KANT	245
7.1 Předkritické období	246
7.2 Kritické období	246
7.3 Ke Kantově filosofii práva	254
 Kapitola 8	
ROMANTICKO-IDEALISTICKÁ NĚMECKÁ FILOSOFIE	260
8.1 Úvod	260
8.2 Johann Gottlieb Fichte (1762–1814)	262
8.3 Wilhelm Joseph Schelling (1775–1854)	265
8.4 Georg Wilhelm Friedrich Hegel (1770–1831)	266
 Kapitola 9	
IRACIONALISMUS A VOLUNTARISMUS	270
9.1 Arthur Schopenhauer (1788–1860)	270
9.1.1 Filosofie	271
9.1.2 Vykoupení z utrpení světa	275

9.1.3	Etická cesta vedoucí ke svatému člověku	275
9.2	Sören Kierkegaard (1813–1855)	277
9.2.1	Výklad důležitých rysů Kierkegaardova myšlení	278
9.3	Friedrich Nietzsche (1844–1900)	281
9.3.1	Výklad hlavních pojmů Nietzscheovy filosofie	282

Kapitola 10

NOVODOBÁ EVROPSKÁ FILOSOFIE		286
10.1	Pozitivismus ve Francii	286
10.2	Pozitivismus v Anglii	289
10.2.1	John Stuart Mill (1806–1873)	290
10.2.2	Herbert Spencer (1820–1903)	291
10.3	Marxismus a materialismus	292
10.3.1	Dialektický materialismus	293
10.3.2	Historický materialismus	294
10.3.3	K Marxově teorii práce a kapitálu	295
10.3.4	Pokračovatelé a školy navazující na marxismus	296
10.4	Filosofie života a pragmatismus	297
10.4.1	Významné vědecké převraty konce devatenáctého a začátku dvacátého století	297
10.4.2	Filosofie života	300
10.4.3	Historismus	303
10.4.4	Pragmatismus	304

Kapitola 11

NOVÁ METAFYZIKA A KŘESŤANSKÉ FILOSOFIE

20. STOLETÍ		313
11.1	Nová metafyzika	313
11.1.1	Samuel Alexander (1859–1938)	314
11.1.2	Alfred North Whitehead (1861–1947)	315
11.1.3	Nicolai Hartmann (1882–1950)	318
11.2	Křesťanské filosofie 20. století	320
11.2.1	Katolicismus	320
11.2.2	Protestantismus	323

Kapitola 12

FENOMENOLOGIE A EXISTENCIALISMUS	327
12.1 Franz Brentano (1838–1917)	327
12.2 Edmund Husserl (1859–1938)	329
12.2.1 První období	329
12.2.2 Druhé období	330
12.2.3 Třetí období	333
12.2.4 Husserlovi pokračovatelé	334
12.3 Filosofie existence	338
12.3.1 Martin Heidegger (1889–1976)	340
12.3.2 Jean-Paul Sartre (1905–1980)	345
12.3.3 Albert Camus (1913–1960)	350
12.3.4 Gabriel Marcel (1889–1973)	351
12.3.5 Karl Jaspers (1883–1969)	352
12.3.6 Jan Patočka (1907–1977)	354

Kapitola 13

HERMENEUTIKA, STRUKTURALISMUS

A NOVOPOZITIVISMUS	358
13.1 Hermeneutika	358
13.2 Strukturalismus	361
13.3 Novopozitivismus (analytická filosofie)	364
13.3.1 Ludwig Wittgenstein (1889–1951)	365
13.3.2 Teorie pravdy a vysvětlení	367

Kapitola 14

POSTMODERNÍ FILOSOFIE	370
14.1 Rozdíl mezi modernou a postmodernou	370
14.2 Filosofičtí a vědečtí předchůdci postmoderny	372
14.3 Hlavní rysy postmoderní filosofie	373
14.4 Další myslitelé, kteří bývají spojováni s postmoderním myšlením	374

Závěr	381
Bibliografie	384
Jmenný rejstřík	398
Věcný rejstřík	404